

OLYMPIA 1936

JOŽA ŠELIGO

*Ogrnjenega v razkošno obleko,
ki jo je misel tisoč let ustvarjala,
so ga pozdravili z dvignjeno roko!*

*Njega, največjega trageda vseh časov,
postavljenega v svit ognja zažgane besede,
obdanega z gloriolo človeških lobanj,
v katerih drhtela uporna je misel,
njega v posmeh je ljubezni, pravici,
med salvami tisočih pušk počastilo
narodov osem in dvajset!*

*Tam daleč luč polarna sveti,
oj luč polarna se iskri!
Luč, ti sonce naših dni,
kje si? Kje si!*

*Romal bo, romal sveti ogenj
iz Aten v Berlin;
tudi preko naše zemlje
bo nosil ga slovenski sin!*

*Ta ogenj bo simbol,
ta ogenj bo pečat!
Oceani so polni bencina,
in naša zemlja je suhljad!*

NAŠA PESEM

*Orevratniki smo!
Te zgradbe od včera
vam bomo zdrobili
in nove vam stavbe
na svetu zgradili.*

*Umetniki smo!
Mi bomo po cestah
igralcev nabrali,
jih v nova svetišča
k vam pripeljali.*

*Dobrotniki smo!
Lepoto oživljamo
v zemeljski raj,
meglo in oblake
odrivamo v kraj.*

*Stvarniki smo!
Bo sonce sijalo
v lepše dni,
sijalo, sijalo
na našo kri.*

NE UBIJAJ, MARVEČ — OŽIVLJAJ!

ESEJ O ŠOLI — K. OZVALD

III

Toda v dejanju in nehanju sodobne šole se uveljavlja mnogo mnogo takih sil, ki na moč zadržujejo, da v učencu „kalí, kar žlahtnega je, žene zale“ (Prešeren). Saj se na primer neredko dogaja, da stoji že pred ubogim abecedarčkom, ki mu je komaj sedem do osem let, malone vsakih štirinajst dni kar po vrsti drug učitelj ali druga učiteljica, ki imata kajpada lahko poleg najlepših lastnosti vsak še svoje — „muhe“. Ali je, če pogledamo drugam, recimo, kaj prida pričakovati, če kdo ob isti bolezni kliče vsak trenotek drugega zdravnika? — Nič manjše zlo ni tisto večno menjavanje učnih načrtov po naših šolah. Kaj vse je tukaj doživela že na primer latinščina ali nemščina v gimnazijah! Mari ni to za las tako, kakor če bi hotel kmet vsako leto ob drugem, poljubnem času saditi krompir na istem polju? — Ali pa če ni, kar doživljamo leto za letom, primernih učbenikov in brž ob začetku semestra pri roki? Kaj neki naj napravi obrtnik brez pravega orodja ali celó sploh brez njega! In du-